

Türkiye çok çabuk değişti, artık darbeciler yargılanabiliyor

Türkiye, son yıllarda hızla değişiyor. Bu değişimi ülkemizi yakından izleyenlerden biri olan İnsan Hakları İzleme Örgütü Türkiye temsilcisi Emma Sinclair-Webb, “Türkiye’nin bugününü 1990’larla kıyaslayınca arada uçurum olduğunu görüyoruz.” diyor.

İnsan Hakları İzleme Örgütü (İHiÖ) temsilcisi Emma Sinclair-Webb, beş buçuk yıldır Türkiye’de yaşıyor. Dokuz yıldır da İHiÖ’nün Türkiye temsilciliğini yürütüyor. Türkiye’ye ilk kez, 1990’lı yıllarda gelen İngiliz araştırmacı, AK Parti’nin üç dönemlik iktidarını yakından takip etmiş. Bu görevinden önce Uluslararası Af Örgütü’nde Türkiye uzman araştırmacısı olarak çalışmış.

Webb, başörtüsü yasağının kaldırılmasını Türkiye’de son yıllarda demokrasi için atılan en büyük adımlardan biri olarak değerlendiriyor. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir muamele olmadığını söyleyen temsilci, “Türk kadını için başörtüsü çok uzun ve yorucu bir mücadeleyleydi. Birçok kadın yurtdışına gitmek zorunda kaldı. Yasakların yavaş yavaş kaldırılması ülkeniz adına iyi bir gelişme.” diyor. Webb bunu aynı zamanda sosyal hayatta kadınların sahip olduğu haklar adına yeni bir başlangıç olarak görüyor. Tüm bunların yanı sıra kadına yönelik artan şiddetin yadsınamaz boyutta olduğunu da hatırlatıyor. Polisin kadınları gerektiği gibi koruyamadığı ve birçok kadının şiddete kurban gittiği örneğini veriyor. Ancak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin’in istikrarlı çalışmalarıyla bu üzücü olayların azalacağını da ümit ediyor.

Emma Sinclair-Webb, AK Parti iktidara geldiği günden bu yana Türkiye’yi daha da yakından takip etmiş. 28 Şubat sürecinden sonra dört yıl Türkiye’de yaşamış. Webb, “Türkiye’nin 1990’lı yıllarını iyi bilirim. Bugünle kıyaslandığında arada uçurum var. Üstelik bu değişim çok hızlı oldu. Mesela geçmişteki davalara bakılmaya başlandı. Darbeciler yargılanıyor, onlara hesap soruluyor. Diğer önemli gelişme de yeni Türk Ceza Kanu-nu’nun yazılması.” diyor.

Kemalist döneme ait kurumlar tam reforme edilmedi

Webb, 2005'te yaşanan sıkıntıları anımsatarak, Abdullah Gül için yapılan olumsuz kampanya ve 28 Şubat'tın devam eden travmaları için şunları söylüyor: "Türkiye'de bu dönemde darbe konuları vardı, hükümete karşı birçok yıpratıcı kampanyalar oluşturuldu. Kolay bir şey değildi bu. Bugün önemli bir noktaya gelindi ama şimdi daha yapısal reformlara ihtiyaç var." diyor. AKP'nin birçok konuda büyük değişimler yapmasına rağmen halen yargı ve yönetime bağlı kurumlara yönelik kayda değer bir değişiklik olmadığını söylüyor. Hem askeri hem de sivil olan bu kurumların, antik ve eski Kemalist bir mirastan ibaret olduğunu düşünüyor: "Mesela HSYK... Referandum sonucunda yapısı değiştirildi ama tamamen değişmedi. Eski Kemalist döneme ait bu kurumlar hâlâ tam olarak reforme edilmedi."

Kürt sorunu kanayan bir yara

Webb, Türkiye'de insan haklarının önündeki en büyük engelin Kürt sorunu olduğunu düşünüyor. Sorunu çözmek için öncelikle silahlı mücadelenin sonuçlanması gerekiyor. Tabii aynı zamanda Kürtlere de birçok hak da verilmeli. Bu bakımdan anayasada vatandaşlık tanımının önemine değiniyor.

Türkiye araştırma alanı oldu

Cambridge Üniversitesi'nde edebiyat okuyan Emma Sinclair-Webb, Londra Üniversitesi'nde siyasi bilimler ve sosyoloji üzerine yüksek lisans yapar. İngiltere'de bir yayınevinde editör olarak çalışır. Ortadoğu ve Avrupa ile ilgili bilimsel kitaplar üzerine ağırlık veren Webb, bu esnada Türkiye'ye ilgi duyar. Tarihi perspektifiyle Türkiye onun için araştırma alanıdır. Fakat İngilizce az sayıda kitap olduğundan ihtiyaç duyduğu kaynaklara ulaşamaz. Türkiye ile ilgili akademik araştırma projesi yürüten İngiliz araştırmacı, hummalı bir sosyolojik araştırma içine girer. Dünyanın en büyük kuruluşlarından biri olan Uluslararası Af Örgütü'nde Türkiye araştırmacısı olarak görev yapan Webb, Türkiye'nin insan hakları çizelgesi hakkında rapor yazıyor.

2013-03-10

Muhabir: Ayten Çiftçi